

โครงการสอน (Course Outline)

รายวิชา	ส21103 พระพุทธศาสนา	สถานภาพรายวิชา ☒ พื้นฐาน ☐ เพิ่มเติม
จำนวนเวลา	1 คาบ/สัปดาห์ (20 ชั่วโมง/ภาคเรียน)	จำนวน 0.5 หน่วยกิต
ระดับชั้น	มัธยมศึกษาปีที่ 1	ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565
กลุ่มสาระฯ	สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	โรงเรียน สามเสนวิทยาลัย
ผู้สอน	นายมนโธธรรม ทองมหา	ม.1/1 – 1/8

1. คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาและวิเคราะห์การเผยแผ่พระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือสู่ประเทศไทย ความสำคัญของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่นับถือต่อสภาพแวดล้อมในสังคมไทย รวมทั้งการพัฒนาตนและครอบครัว พุทธประวัติ หรือประวัติศาสดาที่ตนนับถือตามที่กำหนด ประพฤติตนตามแบบอย่างการดำเนินชีวิตและข้อคิดจากชาดก การพัฒนาจิตเพื่อการเรียนรู้และการดำเนินชีวิตด้วยวิถีคิดแบบโยนิโสมนสิการ สวดมนต์ แผ่เมตตา บริหารจิตและเจริญปัญญาด้วยอานาปานสติหรือตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด บำเพ็ญประโยชน์ จริยวัตรของสาวก ศาสนสถานของศาสนาที่ตนนับถือ จัดพิธีกรรมในศาสนพิธี พิธีกรรม ตลอดจนประวัติวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาที่ตนนับถือได้อย่างถูกต้อง

โดยใช้กระบวนการคิด กระบวนการสืบค้นข้อมูล กระบวนการทางสังคม กระบวนการปฏิบัติ กระบวนการกลุ่ม กระบวนการเผชิญสถานการณ์ กระบวนการแก้ปัญหา

เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจ มีศรัทธาที่ถูกต้อง ปฏิบัติตนอย่างเหมาะสม เห็นคุณค่า การพัฒนาจิต การเป็นแบบอย่าง สามารถนำไปปฏิบัติในการดำเนินชีวิต นำไปพัฒนาแก้ปัญหาของตนเองและครอบครัว มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในด้านรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์ สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย มีจิตสาธารณะ สามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติสุข

2. มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด

มาตรฐานที่ 1.1 รู้และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสดา หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือและศาสนาอื่น มีความศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่นและปฏิบัติตามหลักธรรมเพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

มาตรฐานที่ 1.2 เข้าใจ ตระหนักและปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชนที่ดี และธำรงรักษาพระพุทธศาสนาหรือศาสนาอื่นที่ตนนับถือ

- อ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนได้ตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด
- มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่สถานศึกษากำหนด
- ส 1.1 ม.1/1 อธิบายการเผยแผ่พระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือสู่ประเทศไทย
- ส 1.1 ม.1/2 วิเคราะห์ความสำคัญของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือที่มีต่อสภาพแวดล้อมในสังคมไทยรวมทั้งการพัฒนาตนและครอบครัว
- ส 1.1 ม.1/3 วิเคราะห์พุทธประวัติตั้งแต่ประสูติจนถึงบำเพ็ญทุกรกิริยา หรือประวัติศาสดาที่ตนนับถือตามที่กำหนด

- ส 1.1 ม.1/4 วิเคราะห์และประพจน์ตามแบบอย่างการดำเนินชีวิตและข้อคิดจากประวัติสาวก ชาตก เรื่องเล่า และศาสนิกชนตัวอย่างตามที่กำหนด
- ส 1.1 ม.1/6 เห็นคุณค่าของการพัฒนาจิต เพื่อการเรียนรู้และการดำเนินชีวิต ด้วยวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการ วิธีคิดแบบคุณค่าแท้-คุณค่าเทียม และวิธีคิดแบบคุณ-โทษ และทางออกหรือการพัฒนาจิตตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือ
- ส 1.1 ม.1/7 สวดมนต์ แผ่เมตตา บริหารจิตและเจริญปัญญาด้วยอานาปานสติ หรือตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด
- ส 1.2 ม.1/1 บำเพ็ญประโยชน์ต่อศาสนสถานของศาสนาที่ตนนับถือ
- ส 1.2 ม.1/2 อธิบายจริยวัตรของสาวกเพื่อเป็นแบบอย่างในการประพฤติปฏิบัติและปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อสาวกของศาสนาที่ตนนับถือ
- ส 1.2 ม.1/4 จัดพิธีกรรมและปฏิบัติตนในศาสนพิธี พิธีกรรมได้ถูกต้อง
- ส 1.2 ม.1/5 อธิบายประวัติ ความสำคัญและปฏิบัติตนในวันสำคัญทางศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนดได้ถูกต้อง

3. ตารางการเรียนรู้และโครงการสอนระยะยาว

สัปดาห์ที่	หน่วยการเรียนรู้	หัวเรื่อง	จำนวนคาบ
1	-	ปฐมนิเทศรายวิชา	1
2	การสังคายนาพระไตรปิฎก	- การสังคายนาพระไตรปิฎก - การเผยแผ่พระพุทธศาสนาสู่ประเทศไทย	1
3-4	พระพุทธศาสนาต่อสังคมไทย	- ความสำคัญของพระพุทธศาสนาต่อสังคมไทยในฐานะศาสนาประจำชาติ - ความสำคัญของพระพุทธศาสนาต่อสังคมไทยในฐานะสถาบันหลักของสังคมไทย - ความสำคัญของพระพุทธศาสนาต่อสังคมไทยในฐานะสภาพแวดล้อมที่กว้างขวางและครอบคลุมสังคมไทย - ความสำคัญของพระพุทธศาสนาต่อสังคมไทยในฐานะการพัฒนาตนและครอบครัว	2
5-6	พุทธประวัติ	- ประสูติ - เทวทูต 4 - การแสวงหาความรู้ - การบำเพ็ญทุกรกิริยา	2
7	ชาตก	- อัมพชาตก - ตีติตรชาตก	1

สัปดาห์ที่	หน่วยการเรียนรู้	หัวเรื่อง	จำนวนคาบ
8	หน้าที่ชาวพุทธ	- การบำเพ็ญประโยชน์ต่อพระพุทธศาสนา - การบำรุงรักษาวัด	1
9-10	มารยาทชาวพุทธ	- การเรียนรู้วิถีชีวิตของพระสงฆ์ - การเรียนรู้บทบาทของพระสงฆ์ในการเผยแผ่พระพุทธศาสนา - การปฏิบัติตนที่เหมาะสมต่อพระพุทธศาสนา	2
11-12	ศาสนพิธี	- การจัดโต๊ะหมู่บูชาและเครื่องประกอบโต๊ะหมู่บูชา - การจุดเทียนธูป การจัดเครื่องประกอบโต๊ะหมู่บูชา - คำอาราธนาต่างๆ - การแสดงตนเป็นพุทธมามกะ	2
13-15	วันสำคัญในพระพุทธศาสนา	- ประวัติและความสำคัญของวันสำคัญในพระพุทธศาสนา - ระเบียบพิธีในการปฏิบัติตนในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา	3
16-18	การบริหารจิตและเจริญปัญญา	- วิธีคิดแบบคุณค่าแท้ คุณค่าเทียม - วิธีคิดแบบคุณ โทษ และทางออก - การสวดมนต์แปลและแผ่เมตตา - วิธีปฏิบัติและประโยชน์ของการบริหารจิตและเจริญปัญญา - การฝึกบริหารจิตและเจริญปัญญาตามหลักสติปัฏฐานเน้นอานาปานสติ - นำวิธีการบริหารจิตและเจริญปัญญาไปใช้ในชีวิตประจำวัน	3
		ทบทวนบทเรียน (รวมงดการเรียน) และสอบกลางภาคเรียน	1
		ทบทวนบทเรียน (รวมงดการเรียน) และสอบปลายภาคเรียน	1
		รวม	20

หมายเหตุ : โครงการสอนระยะยาวเป็นเพียงกำหนดการก่อนจัดการเรียนการสอน อาจมีปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม

4. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

- การศึกษาแบบกลุ่ม
- การศึกษาด้วยตนเอง
- การบรรยาย
- การอภิปราย
- การถาม-ตอบ
- การอภิปรายแบบกลุ่ม
- การระดมความคิด
- เกมและเพลง
- อื่นๆ การตอบคำถามผ่านออนไลน์และการเรียนรู้บูรณาการจิตอาสาสู่สังคมและชุมชน

5. สื่อการเรียนรู้และแหล่งการเรียนรู้

สื่อการเรียนรู้

- เอกสารแบบฝึกทักษะทางพระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส21103 วิชาพระพุทธศาสนา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 (ใบความรู้ / แบบฝึกหัด) โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564
- สื่อ Microsoft Power Point
- วิดีทัศน์ เรื่อง หน้าที่ชาวพุทธ มารยาทชาวพุทธ วันสำคัญทางพระพุทธศาสนาและศาสนพิธี
- ชุดกิจกรรม เช่น กิจกรรมศูนย์การเรียนรู้ Jigsaw II เกม และการอภิปรายกลุ่มย่อย

แหล่งการเรียนรู้

- หอศิลป์วัฒนธรรมแห่งกรุงเทพมหานคร
- หอสมุดเมืองกรุงเทพมหานคร
- สำนักหอสมุดแห่งชาติ
- ห้องสมุดกาญจนาภิเษก โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย
- เว็บไซต์แหล่งสืบค้นเกี่ยวกับพระพุทธศาสนา(www.google.com)
- เว็บไซต์ทรูปลูกปัญญา(www.trueplukpanya.com)

6. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

รหัสตัวชี้วัด / ผลการเรียนรู้	ก่อนกลางภาค				กลางภาค	หลังกลางภาค					ปลายภาค	
	ข้อ 1	ข้อ 2	ข้อ 3	ข้อ 4		ข้อ 10	ข้อ 11	ข้อ 12	ข้อ 13	ข้อ 14		ข้อ 15
ช่องกรอก SGS คะแนนเต็ม	10	10			10	10	10	10	20			20
1. อ่าน คิดวิเคราะห์ เขียน						10						
2. คุณลักษณะพึงประสงค์							10					
3. ส 1.1 ม.1/1	5				5							
4. ส 1.1 ม.1/2	5											
5. ส 1.1 ม.1/3		5										5
6. ส 1.1 ม.1/4		5										3
7. ส 1.1 ม.1/6								5				
8. ส 1.1 ม.1/7								5				
9. ส 1.2 ม.1/1												
10. ส 1.2 ม.1/2									10			7
11. ส 1.2 ม.1/4									10			5
12. ส 1.2 ม.1/5					5							
รวม	20				10	50					20	

7. ภาระงานและการเก็บคะแนน

SGS ข้อที่	คะแนน	ภาระงาน	กำหนดส่ง	ประเภทคะแนน		
				สอบ	งานเดี่ยว	งานกลุ่ม
1	10	การตอบคำถามกิจกรรมการทบทวน ความรู้ผ่านออนไลน์	ระหว่างเรียนก่อนสอบ กลางภาคเรียน		√	
2	10	Mind Mapping พระราชกรณียกิจ ของพระมหากษัตริย์ต่อ พระพุทธศาสนาหรือศาสนาอื่นๆ	ก่อนสอบกลางภาค เรียน 1 อาทิตย์			√
กลางภาค	10	ทดสอบความรู้ตามตัวชี้วัด ส 1.1 ม.1/1 และส 1.2 ม.1/5	19 - 22 ก.ค. 65	√		
10	10	กิจกรรมตามเอกสารแบบฝึกทักษะ ทางพระพุทธศาสนา	ก่อนสอบกลางภาค เรียน 1 ครั้ง และก่อน สอบปลายภาคเรียน 1 ครั้ง		√	
11	10	กิจกรรมสาธารณประโยชน์ (เล่นสีชมพู)	ก่อนสอบปลายภาค เรียน 1 อาทิตย์		√	
12	10	กิจกรรมสวดมนต์และปฏิบัติสมาธิ ออนไลน์ก่อนเริ่มเรียน 5 นาที	ตลอดภาคเรียน		√	√
13	10	ใบงานภาพบันทึกการทำกิจกรรมที่ เกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนา	ก่อนสอบปลายภาค เรียน		√	
	10	ทดสอบความรู้ตามที่กำหนด ในบทเรียน	หลังสอบกลางภาค เรียน	√		
ปลายภาค	20	ทดสอบความรู้ตามตัวชี้วัด ส 1.1 ม.1/3 ส 1.1 ม.1/4 ส 1.2 ม.1/2 ส 1.2 ม.1/4	19 - 23 ก.ย. 2565	√		

หมายเหตุ : ข้อมูลอาจมีการเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสม หากมีการเปลี่ยนแปลงครูผู้สอนจะแจ้งให้ทราบภายหลัง

***คุณลักษณะ** ประเมินจากการตอบคำถามในชั้นเรียน การทำงานด้วยตนเอง ความตั้งใจในการทำงาน เวลาเรียน มารยาท
และปฏิสัมพันธ์ ความมีน้ำใจ ช่วยเหลือครูและกิจกรรมของโรงเรียน